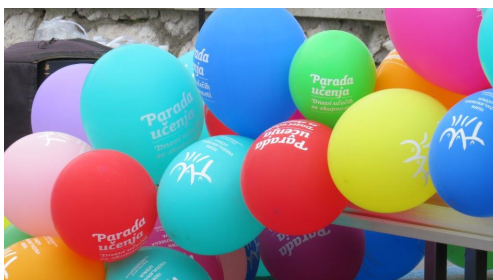

1 | 2014 | <http://tvu.acs.si/paradaucenja> | <http://tvu.acs.si> | <http://www.acs.si>

Parada učenja 2014

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik, ACS

Manifestacija 'Parada učenja – dnevi učečih se skupnosti' je s svojo drugo izpeljavo poskrbela za barvito dogajanje v lokalnih okoljih in potrdila pristop, ki nam ga je omogočil evropski projekt EPUO 2012–2014.

[Več na strani 3](#)

v Slovenski Bistrici

Mag. Brigita Kruder, LU Slovenska Bistrica

Dogodek je pomembno vplival na družbeno življenje v lokalnem okolju. Okrog 1.800 ljudi je na mestnem trgu izkoristilo priložnost za vseživljenjsko učenje v najširšem pomenu besede. Vzporedno so potekale še druge akcije ...

[Več na strani 5](#)

v Škofji Loki

Tanja Avman, LU Škofja Loka

Parada učenja nam je omogočila, da smo tradicionalni festivalski del TVU nadgradili s pestrim programom na odru, z različnimi delavnicami za vse generacije in z izvedbo strokovnega dogodka.

[Več na strani 7](#)

v Velenju

Vesna Elsner, AZ LU Velenje

Izjemno pomemben del Parade je bila razstava 'Svetilniki znanja' (več kot 1.000 jih je bilo), ki smo jo pripravile vse organizacije, ki se v Velenju ukvarjamo z izobraževanjem. Povezala je vrtce, šole, U3ŽO, knjižnico, udeležence LU ...

[Več na strani 8](#)

v Kopru

Kristina Udovič Kocjančič, LU Koper

Brezplačno svetovanje za kariero in izobraževanje, praktične demonstracije, kuhanje, ličenje, kratki računalniški tečaji, izdelovanje lutk, pripovedovanje pravljic, petje in ples – vse v enem dnevu in na enem mestu.

[Več na strani 9](#)

v Mariboru

Neža Bojnec Naterer, AZM – LU

Za strokovni del Parade, ki je potekal isti dan popoldne na sedežu zavoda, smo na pogovor povabili mladega slovenskega pisatelja, režiserja, kolumnista, dvakratnega Kresnikovega nagrajenca, Gorana Vojnoviča.

[Več na strani 10](#)

v Postojni

Erika Švara, LU Postojna

Parado je popestrila uradna otvoritev prenovljenega mestnega parka, kjer smo – kot simbol paradnega slogana 'Znanje raste' – posadili drevo, za katerega upamo, da bo nadobudno raslo skupaj z znanjem v naši regiji.

[Več na strani 11](#)

v Ljubljani

Simona Šinko, MKL

Prešernov trg je bil poln obiskovalcev vseh starosti, ki so nasmejanih obrazov spremljali program na odru, se sprehajali med stojnicami ali ustvarjali na delavnicah. Odzivi so bili zelo pozitivni, ob zaključku se je slišalo: »Se vidimo na PU 2015!«

[Več na strani 12](#)

Parada učenja nas je obogatila!

Delovna skupina na ACS s soustvarjalci PU Ljubljana

Projekt EPUO je bil priložnost za smeje korake v neznano. Nagradili so nas prisrčni odnosi s partnerji, soustvarjalci PU in video-publikacij, dragocene impulze za nadaljnje delo pa smo dobili od udeležencev dogodkov, ki jim je bil naš trud namenjen. Prispevali smo k nečemu prodornemu, odličnemu.

Vsebina

Projekt smo uspešno zaključili	3–4
Parada učenja 2014	5–14
Video pove več	15–17
Učimo se skupaj	18–19
E-kotiček	19
Sklepne misli	20

Založnik: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana | Uredila: mag. Zvonka Pangerc Pahernik (T: 01 5842 567, E: zvonka.pangerc@acs.si) | Jezikovni pregled: Nevenka Kocijančič | Korektorji: Erika Brenk, Darijan Novak, Mateja Pečar, Ajda Turk | Oblikovanje: David Fartek | Tehnična izvedba: Franci Lajovic

E-bilten Parade učenja je glasilo projekta [Uresničevanje prenovljenega Evropskega programa za učenje odraslih \(EPUO\) 2012–2014 v Sloveniji](#). Izdaja biltena je financirana s strani Evropske komisije. Vsebina publikacije je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.

Publikacijo je mogoče prebrati na: <http://tvu.acs.si/paradaucenja/gradiva/publikacije>.

Projekt smo uspešno zaključili

Uresničevanje prenovljenega Evropskega programa za učenje odraslih 2012–2014 je v Sloveniji sprožilo dogajanja, ki so se trdno zasidrala v naši praksi. Obenem lahko z gotovostjo trdimo, da smo vzpostavili številna trajna partnerstva in k učenju spodbudili veliko število ljudi po vsej državi.

Evropsko in državno ozadje

[Resolucija Sveta o prenovljenem Evropskem programu za učenje odraslih 2012–2014](#) (EPUO) je izšla leta 2011. Namenjena je aktiviranju potenciala izobraževanja odraslih, da prispeva k preseganju krize, blaženju posledic demografskih trendov ter ohranjanju ravnovesja med ekonomističnim in humanističnim razvojem družbe. Nacionalni koordinatorji, odgovorni za njeno uresničevanje v državah članicah, smo zasnovali projekte, ki so nagovarjali prednostna področja EPUO:

- izvajanje vseživljenjskega učenja in mobilnosti; [več >>](#)
- izboljšanje kakovosti in učinkovitosti izobraževanja in usposabljanja; [več >>](#)
- spodbujanje pravičnosti, socialne vključenosti in aktivnega državljanstva; [več >>](#)
- spodbujanje ustvarjalnosti in inovativnosti odraslih in njihovih učnih okolij; [več >>](#)
- izboljšanje zbirke znanja o izobraževanju odraslih in spremljanje področja; [več >>](#)

s poudarkom na manj izobraženih in drugih izobraževalno prikrajšanih skupinah prebivalstva.

Usmeritve EPUO imajo zgolj značaj priporočil, saj evropsko sodelovanje na področju izobraževanja temelji na načelu subsidiarnosti. Vendar za Slovenijo velja, da sta politika in strategija izobraževanja odraslih, zapisani v [Resoluciji o Nacionalnem programu izobraževanja odraslih \(ReNPIO\) za obdobje 2013–2020](#) in posameznih [Letnih programih izobraževanja odraslih](#), zasnovani v sorodnem duhu ter usklajeni s sporočili EPUO. To velja še zlasti za spodbujanje vključevanja odraslih v vse oblike izobraževanja in učenja, pri čemer je posebna pozornost namenjena manj izobraženim in drugim ranljivim skupinam. V ReNPIO si je Slovenija zadala te cilje:

- dvigniti izobrazbeno raven prebivalstva in raven temeljnih zmožnosti,
- povečati zaposljivost aktivnega prebivalstva,
- izboljšati možnosti za učenje in vključevanje v izobraževanje ter
- izboljšati splošno izobraženost prebivalstva.

Med dejavnostmi, potrebnimi za uresničevanje ReNPIO, je tudi ozaveščanje javnosti o pomenu izobraževanja odraslih in vseživljenjskega učenja. Od leta 1996 jo izvajamo s [Tednom vseživljenjskega učenja](#) (TVU) in z drugimi promocijskimi prijemi.

Ozaveščanje je bilo ključni namen slovenskega projekta

Dvoletni slovenski projekt je bil namenjen popularizaciji sporočil EPUO ter nacionalne in evropske izobraževalne politike, predvsem pa ozaveščanju slovenske javnosti o pomenu in vseprisotnosti izobraževanja odraslih ter priložnostih, ki so na voljo odraslemu prebivalstvu. Vlogo projektnega nacionalnega koordinatorja je izvajal Andragoški center Slovenije (ACS), krovna ustanova za razvoj izobraževanja odraslih v Sloveniji. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) je projekt podprlo neposredno, s

financiranjem lastnega deleža, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ) pa posredno, s financiranjem temeljnih promocijskih dejavnosti v izobraževanju odraslih. Projektne dejavnosti so se namreč navezovala na obstoječa sorodna prizadevanja, in sicer na TVU ter promocijsko kampanjo '[Zgledi vlečejo](#)', in jih nadgradila. Z video-publikacijami smo v projektu predstavili številna prizadevanja v slovenskem izobraževanju odraslih, in sicer zagotavljanje kakovostne ponudbe izobraževanja za brezposelne, izvajanje programov za pridobivanje temeljnih zmožnosti na podeželju, svetovanje in vrednotenje neformalno pridobljenih znanj in spretnosti ter učenje v skupnostih. Slednje smo preučili podrobneje, tako da smo oblikovali začetno opredelitev tega pojava, nato pa jo preverili prek intervjujev z različnimi deležniki.

Uspešno smo dosegli vse pričakovane projektne cilje: izpeljali '**Parado učenja – dneve učečih se skupnosti 2013 in 2014**', izdali štiri **video-publikacije**, oblikovali opredelitev '**učeče se skupnosti**' ter napolnili **e-kotiček** z informacijami o e-izobraževanju. O vsem tem obširneje pišemo v nadaljevanju. Dejavnosti je ves čas podpirala kompleksna [spletna stran](#) s številnimi informacijami in multimedijskimi gradivi. Dejavnosti bo ostala

tudi v prihodnosti, saj se bo proces uresničevanja EPUO v prihodnjih letih nadaljeval. S projektnimi dosežki in zanimivostmi smo polnili tudi Facebook ([FB](#)) stran TVU in se pri tem povezovali s koordinatorji PU.

Projekt je nagovarjal vse ciljne skupine, tj. predstavnike politike, prakse in stroke v izobraževanju odraslih, medije in najširšo javnost, posebno pozornost pa je namenjal učečim se ter izobraževalno prikrajšanim. Prvi so se na nekaterih prizoriščih PU dejavno vključevali kot ambasadorji učenja, z vprašanjem, kako doseči vključenost ranljivih ciljnih skupin, pa smo se ukvarjali zlasti na strokovnih dogodkih, ki so spremljali PU, ter na diseminacijskih dogodkih za omenjene video-publikacije.

Podporniki projektnih dejavnosti so bili tudi politiki, saj je na državni ravni pokroviteljstvo prevzel predsednik države, Borut Pahor, na lokalni ravni pa so to storili župani, ki so na vseh prizoriščih izrazili

podporo izobraževanju odraslih in njegovim nosilcem v lokalni skupnosti. Pri slovesnem nagovarjanju obiskovalcev so se jim pridružili najvišji predstavniki MIZŠ. Zadnji dve PU 2014 sta gostili tudi predstavnika Evropske komisije (EK), dr. Ramunasa Kuncaitisa, ter predstavnice bolgarskega Ministrstva za izobraževanje in znanost, Valentino Deykovo, Ivo Nikolovo in Rossitso Panovo.

Izmenjave na evropski ravni

[Mreža nacionalnih koordinatorjev](#) se je pod okriljem EK redno sestajala in izmenjevala izkušnje z izvajanjem projektov, ki se po državah vsebinsko precej razlikujejo. Tudi v letu 2014 smo se udeležili nekaterih mednarodnih dogodkov in delovali kot posredniki informacij iz evropske na nacionalno in lokalno raven ter v obratni smeri. O tem smo redno poročali v [e-Novičkah](#), glasilu ACS, ter na [projektni spletni podstrani](#).

Zadnje srečanje mreže nacionalnih koordinatorjev je bilo aprila letos, ko smo poročali o izpeljanih dejavnostih in tistih, načrtovanih do izteka projekta, 31. avgusta 2014. Seznanili smo se tudi z značilnostmi novega razpisa, ki omogoča nadaljevanje uresničevanja EPUO v obdobju od 1. novembra 2014 do 30. oktobra 2015. Trenutno so naše prijave v procesu preverjanja, v Sloveniji pa upamo, da bomo lahko 20. obletnico TVU v letu 2015 pospremili z izpeljavo tretje Parade učenja ter 21 dogodkov na temo spodbujanja temeljnih spretnosti.

Rezultate našega projekta smo predstavili tudi na dveh dogodkih drugih nacionalnih koordinatorjev. Na povabilo danskega Ministrstva za izobraževanje ter Danskega združenja za izobraževanje odraslih ([DAEA](#)) smo se 20. junija nacionalni koordinatorji festivalov učenja z Irske, Nizozemske in iz Slovenije v Kopenhagenu udeležili seminarja z naslovom 'Dnevi učenja na Danskem – kako naprej?'. Po petih letih organiziranja 'Dnevov učenja' so se Danci namreč znašli pred dilemo, ali naj s svojimi prizadevanji nadaljujejo, saj ugotavljajo, da niso dosegli zadostnega odziva javnosti in drugih deležnikov. Zanimalo jih je, kako v večji meri pridobiti izvajalce na lokalni ravni, kako doseči

večjo pozornost na državni ravni, kako poteka sofinanciranje naših festivalov učenja ter kateri so naši največji uspehi in kako smo jih dosegli.

26. junija smo se udeležili zaključne konference estonskega nacionalnega koordinatorja, tj. Estonskega združenja za izobraževanje odraslih ([ANDRAS](#)). Estonci so v svojem projektu v šestih okrožjih (od skupno 15) izpeljali seminarje z namenom, da povečajo sodelovanje deležnikov v izobraževanju odraslih in najdejo odgovore na vprašanje, kako doseči ljudi, ki najbolj potrebujejo spodbudo, podporo, motivacijo ... za vključitev. Na konferenci z naslovom 'Ključ za ponovno vključitev odraslih v izobraževalni sistem tiči v sodelovanju' smo predstavili rezultate slovenskega projekta za uresničevanje EPUO s poudarkom na PU in video-produkciji. Gostitelji so oboje sprejeli z navdušenjem in se spogledovali z možnostjo, da koncept PU prenesejo k njim.

V prvi polovici maja se je direktor ACS, mag. Andrej Sotošek, udeležil tridnevne mednarodne konference Škotskega učnega partnerstva ([Scotland's Learning Partnership](#)) z naslovom 'Mednarodni čas za učenje' (International Learning Times). Krovna tema dogodka je bila promocija EPUO, zato je imel v delovnih skupinah priložnost posredovati naše izkušnje pri spodbujanju prebivalstva s kampanjami TVU in PU.

Priložnost za izmenjavo izkušenj je bila tudi udeležba predstavnice ACS, mag. Tanje Vilič Klenovšek, na majskem seminarju nizozemskega nacionalnega koordinatorja na temo povezovanja treh evropskih inštrumentov, Evropskega kreditnega sistema za poklicno in strokovno izobraževanje (ECVET), Evropskega ogrodja kvalifikacij (EQF) in pristopov vrednotenja neformalno in priložnostno pridobljenega znanja odraslih. Predstavila je rezultate projekta Evropskega socialnega sklada 'Razvoj pismenosti ter ugotavljanje in priznavanje neformalnega učenja od 2011 do 2014', ki ga je vodil ACS.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik, ACS

Parada učenja 2014

Pred dvema letoma še neznan pojem, zdaj pa že uveljavljen pristop k promociji izobraževanja odraslih in vseživljenjskega učenja. V uradnem terminu TVU je vnovič navdušila staro in mlado, vključila učeče se in tiste, ki še omahujejo. Njene organizatorje je spodbudila k še večji inovativnosti in jih nagradila z bogatimi odzivi.

V obdobju od 9. do 17. maja 2014 je Parada učenja z izpeljavami na sedmih novih prizoriščih (v Slovenski Bistrici, Škofji Loki, Velenju, Kopru, Mariboru, Postojni in Ljubljani) spet dopolnila repertoar dogodkov TVU. Še več, zaporedje zgoščenih festivalskih prireditev s spremljajočimi strokovnimi in drugimi dogodki je pritegnilo veliko pozornost najširše javnosti, pa tudi mediji niso ostali ravnodušni. Parade so soustvarili njihovi koordinatorji – ljudske univerze iz naštetih krajev ter Mestna knjižnica Ljubljana v sodelovanju s številnimi partnerji na lokalni ravni. Šest lanskih nosilcev PU (MOCIS Slovenj Gradec, ljudske univerze iz Žalca, z Jesenic, iz Murske Sobote in Novega mesta ter KTRC Radeče) je v prilagojeni obliki in z lastnimi viri Parado ponovilo. Živahen utrip, barvitost, obilo radovednosti, ponosa, upanja ... Vse to in še marsikaj je bilo čutiti na mestnih trgih, v bližnjih ulicah in učnih kottičkih. Dogajanja najbolj prepričljivo odražajo foto-mozaiki in video-utrinki, objavljeni na [projektni spletni strani](#), [FB strani TVU](#) ter spletnih in FB straneh koordinatorjev PU. Vabljeni k ogledu, v nadaljevanju pa k branju predstavitev posameznih PU. Začetek letošnje PU odlično ponazarjajo besede mag. Brigite Kruder iz LU Slovenska Bistrica, nosilke prve PU:

9. maj 2014 – *Dan Evrope, eden od simbolov Evrope, in PU v Slovenski Bistrici – naključje? Niti ne! Prenovljeni Evropski program za učenje odraslih 2012–2014 predstavlja vsebinski in finančni okvir festivalskega dogodka, ki ga lahko označimo z naslednjimi ključnimi besedami: dogodek na javnem mestu, informiranje in svetovanje na stojnicah, predavanja, delavnice, nastopi zglednih učečih se posameznikov in skupin, strokovni dogodki ... Vse je imelo en sam cilj: ozaveščanje o pomenu in možnostih za izobraževanje odraslih oziroma vseživljenjsko učenje. Lahko pa rečemo preprosteje: »Udejanjanje evropskih strategij in ciljev v lokalnem okolju!«*

PU v Slovenski Bistrici

Nosilna ustanova: **Ljudska univerza Slovenska Bistrica**

Koordinatorici: **mag. Brigita Kruder in Darja Kušar**

Slogan: *'Znanje izboljša življenje'*

Nekaj poudarkov (<http://tvu.acs.si/paradaucenja/slovenskabistrica>):

- okrogla miza s konferenco za medije: Izobraževalni izzivi v lokalnem okolju,
- sejensko festivalski del s plesno animacijo, nastopi,
- spremljevalni dogodki (na socialnih omrežjih in v lokalnih medijih):
 - 'Bistričani o znanju in učenju',
 - 'Izgubljeno – najdeno!' – radijska nagradna igra,
 - 'Stara hiša pripoveduje' – zbiranje fotografij in spominov na doživetja v stavbi LU.

Število partnerjev: **28 ustanov**, 74 informatorjev na stojnicah in 148 prostovoljcev v oranžnih majicah s sloganom

Število obiskovalcev: **okrog 1.800**

Utrinki: <http://www.youtube.com/watch?v=DIAT8pZTiT8>

Parada učenja kot strokovni dogodek: 'Izobraževalni izzivi v lokalnem okolju' je tema, ki je na dan pred PU v strokovno razpravo povezala deležnike, ki se neposredno ukvarjamo z izobraževanjem, predstavnike gospodarstva, strokovnjake na različnih področjih, kot je zaposlovanje, in lokalne politike. Samo skupaj namreč lahko prispevamo k temu, da bo Slovenska Bistrica kraj, ki omogoča kvalitetno življenje in delo. Kakor je dejal župan občine, dr. Ivan Žagar, ki je bil pokrovitelj dogodka: *»Potrebujemo drugačen način razmišljanja pri nas samih. Ne smemo se ustrašiti drugačnega pristopa, ampak to izkoristiti v pozitivno naravnost.«* Direktor ACS, mag. Andrej Sotošek, je poudaril, kako lahko evropske in nacionalne strategije v praksi prispevajo k razvoju lokalnega okolja. Na okrogli mizi so aktivno sodelovali tudi mediji, ki so poskrbeli, da so ugotovitve prišle v javnost.

Parada učenja kot sejamski dogodek: Javni poziv podjetjem, posameznikom in zavodom, organizirane in skrbno načrtovane promocijske ter medijske dejavnosti in spremljevalni dogodki so obrodili sadove. Dogodek je pomembno vplival na družbeno življenje v lokalnem okolju, saj ga lahko štejemo med dogodke, ki je aktiviral tolikšno število ljudi kot, na primer, martinovanje, novoletni sejem in podobne dejavnosti. Mesto ima 6.500 prebivalcev, torej jih je kar tretjina izkoristila priložnost za vseživljenjsko učenje v najširšem pomenu besede.

Kakšno je bilo vzdušje, lahko ponazorimo z besedami verjetno najstarejšega dejavnega udeleženca g. Evalda Beloglavca, ki si je za ta dan nadel obleko in kravato, saj, kot je dejal: »... je ta dan praznik!«

Poleg tematsko obarvanih stojnic, ki so z barvnimi baloni sledile konceptu podtem letošnjega TVU, so na Trgu svobode tekale dejavnosti, ki bi jim lahko rekli tudi 'skriti kurikulum' PU. Med udeležence, ki so obiskali vse stojnice in izpolnili kartonček, smo razdelili 20 knjižnih nagrad. Sovica, simbol PU, je bil izdelek, ki ga je tako ali drugače odnesel s seboj vsak obiskovalec, zagotovo na promocijski plastenki vode ali magnetku, večina pa tudi kot izdelek lastnih rok. Več kot 200 so jih pred tem izdelali v našem Prostovoljskem centru, tako da smo jih v ličnih škatlicah razdelili gostom in obiskovalcem.

Za nazoren prikaz, kako vseobsegajoče je vseživljenjsko učenje smo izbrali plesno animacijo. Ples kot oblika učenja, ki aktivira človekove gibalne, umske in socialne potenciale, hkrati pa je povezan z 'ovirami' (ples v javnosti, druženje ...) je ustvaril vzdušje, ki si ga bodo obiskovalci zagotovo zapomnili. Tudi ta dejavnost je bila skrbno načrtovana, prilagojena različnim starostnim skupinam in seveda strokovno vodena.

Parada učenja kot priložnost: sodelujoči so bili presenečeni in hkrati navdušeni nad učinki dogodka, tudi ekonomskimi, kar ocenjujemo za dobro. Predstavniki lokalne skupnosti so prebivalcem sporočili vizijo razvoja naše skupnosti. Mediji so dogodek in spremljevalne dejavnosti ponesli tudi preko meja lokalne skupnosti, zagotovo pa so informacije dosegle vse prebivalce. Še mesec po dogodku je bil le-ta prisoten v vseh lokalnih medijih. Medgeneracijsko sodelovanje je zaznamovalo foto- in video-dokumentiranje dogodka. Mladim članom novinarskih in fotografskih krožkov iz treh osnovnih in ene srednje šole so delali družbo fotografiji Univerze za tretje življenjsko obdobje.

Organizatorji smo dogodek izkoristili za promocijo znanja in učenja. Izpeljali smo akciji: **'Bistričani o znanju in učenju'** ter radijsko nagradno igro **'Izgubljeno – najdeno'**. Po različnih medijih in socialnih omrežjih smo na ljudem prijazen način pošiljali sporočila o prispevku vseživljenjskega učenja k boljšemu življenju, njihovo dejavnost pa seveda nagradili. Razširili smo našo partnersko mrežo. Obeležili smo 55 let delovanja ljudske univerze. Ta je danes sodobno, evropsko primerljivo andragoško izobraževalno središče, ki prebivalcem zagotavlja celostne storitve od informiranja in svetovanja do izobraževanja. **'Stara hiša pripoveduje'** smo poimenovali dejavnosti, s katerimi smo želeli prebivalce spomniti, kako so povezani s stavbo, v kateri domuje LU. Hiša je najstarejša šolska stavba v mestu, zgrajena leta 1887, in ni ga Bistričana, ki ne bi bil tako ali drugače z njo povezan.

'Znanje izboljša življenje' – to je bil slogan naše PU, v katerega vsi sodelujoči čisto zares verjamemo. Ustvarili smo priložnost in možnost, ki sta se dotaknili dobrega dela prebivalcev. Preostane nam še nekaj. Kot je zapisal g. Roman Stegne, direktor podjetja AHA Emmi, v akciji 'Bistričani o znanju in učenju': »Upamo, da bo PU koga predramila in ga napotila na pot pridobivanja znanja!«

mag. Brigita Kruder, LU Slovenska Bistrica

PU v Škofji Loki

Nosilna ustanova: **Ljudska univerza Škofja Loka**

Koordinatorici: **mag. Petra Rozman in Tanja Avman**

Nekaj poudarkov (<http://tvu.acs.si/paradaucenja/skofjaloka>):

- predstavitev partnerjev na informativnih in svetovalnih stojnicah,
- pozdravni nagovori ter novinarska konferenca,
- odrski nastopi glasbenikov, pevcev in plesalcev,
- ustvarjalne delavnice za otroke in odrasle,
- strokovno predavanje 'Kako se lahko naučimo boljšega sožitja in sodelovanja?'.

Število partnerjev: **20 ustanov**

Število obiskovalcev: **okrog 1.200**, 30 na strokovnem dogodku

Utrinki: <http://youtu.be/18GZM-sPYLg>

V Škofji Loki imamo že dolgoletno tradicijo organizacije 'Tržnice znanja' na Mestnem trgu, s katero smo vsako leto obogatili TVU. Šole, društva, zavodi in podjetja so na stojnicah predstavila svojo dejavnost, študenti ter prostovoljci pa so organizirali delavnice za otroke. Dodatnega programa zaradi pomanjkanja finančnih sredstev

nismo mogli izvesti. PU pa nam je omogočila, da smo festivalski del nadgradili s pestrim programom na odru, z različnimi delavnicami za vse generacije ter izvedbo strokovnega dogodka. Za vodilno temo smo izbrali medgeneracijsko sodelovanje.

Z izbiro kraja in časa smo nadaljevali tradicijo sobotnih tržnic na Mestnem trgu, kjer so srednjeveške hiše s svojimi prelepimi

pročelji zamejile živahno dogajanje, mirne koticke za bolj poglobljeno delo v delavnicah pa smo našli le korak vstran, na zelenem občinskem vrtu ter v atriju starega župnišča. Želeli smo, da bi bilo dogajanje zanimivo za vse generacije, da bi skupaj ustvarjali, se spoznavali ter se učili drug od drugega. V delavnicah 'Čarobna moč zapisane besede' ter 'Premagajte tremo in spregovorite' so se tako družili in spoznavali mlajši brezposelni ter upokojenci. Na delavnico 'Mi poveš eno pravljico?' smo povabili dedke in babice ter vnuke, da bi skupaj uživali v svetu pravljic. Ustvarjalne delavnice, kjer so pod bolj in manj spretnimi prsti nastajali dražgoški kruhki, polstene zapestnice, pisani cvetovi ter čipke, pa so nevsiljivo povezale mlade, starejše in otroke.

Na Mestnem trgu se je na stojnicah dvajsetih izobraževalnih zavodov in društev ustavilo več sto ljudi, med drugimi tudi veliko naključno mimoidočih, ki so jih privabile domiselno urejene stojnice. Udeležence je pozdravil župan Občine Škofja Loka, mag. Miha Ješe, pomembnost, razširjenost ter raznolikost vseživljenjskega izobraževanja pa so bili poudarki v govorih predstavnice MIZŠ, Eme Perme, direktorja ACS, mag. Andreja Sotoška, ter direktorice LU Škofja Loka, mag. Petre Rozman. Tudi na odru so se predstavile vse generacije – osnovnošolci treh osnovnih šol, ki jih je združil ples, mladi glasbeniki ter upokojenci.

Živahni soboti je sledil bolj umirjen ponedeljek, ko smo izvedli še strokovni del PU. Tudi tu smo sledili medgeneracijski rdeči niti ter k sodelovanju povabili dr. Jožeta Ramovša z Inštituta Antona Trstenjaka. Na predavanju s pogovorom, ki se ga je udeležilo 30 predstavnikov vladnih in nevladnih organizacij, smo iskali odgovore na vprašanje, kako se lahko naučimo lepšega sožitja in sodelovanja. To je bilo prvo srečanje tako različnih deležnikov na to temo in mogoče smo s tem naredili celo prvi korak na poti do ustanovitve medgeneracijskega centra v Škofji Loki.

Tanja Avman, LU Škofja Loka

PU v Velenju

Nosilna ustanova: **Andragoški zavod Ljudska univerza Velenje**

Koordinatorici: **Brigita Kropušek Ranzinger in Vesna Elsner**

Slogan: *'Od semena do semena'*

Nekaj poudarkov (<http://tvu.acs.si/paradaucenja/velenje>):

- program na odru, izobraževalni kotichek ter otroške ustvarjalnice,
- razstave knjig, likovna razstava 'Svetilniki znanja', razstava šaleških likovnikov 'Muca Copatarica',
- otvoritev in slavnostna zasaditev Češnjevega drevoreda,
- deset delavnic in motiviranje za obisk, delitev copatkov.

Število partnerjev: **18 ustanov**

Število obiskovalcev: **med 3.000 in 4.000**

Utrinki: <http://www.youtube.com/watch?v=9lpy16VFuHI>

Kolektiv Andragoškega zavoda Ljudske univerze Velenje (AZ LUV) je skupaj s Festivalom Velenje in Mestno občino Velenje (MOV) na čudovito, sončno majsko soboto organiziral prvo PU v Velenju. Ker smo tudi ustanovitelji neprofitne fundacije 'Sadni gozd' in je bil v Velenju ta dan namenjen predvsem cvetju, smo se odločili vse dejavnosti PU – tudi slogan – povezati s semeni, rastlinami in cvetjem.

Naše prizorišče je pokalo po šivih, saj ocenjujemo, da smo moto vseživljenjskega učenja delili s približno 4.000 občani. Vse dejavnosti so bile izredno dobro obiskane. Obiskovalci so imeli na voljo več stojnic z delavnicami, kjer so si lahko izmenjali semena z Društvom za izobraževanje za samooskrbo s sadjem in zelenjavo, spoznali pomen semen v prehrani, trende pri zasaditvah cvetličnih korit, lepote balkonskih zasaditev ter različnih kombinacij v vrtovih. Udeleženci so spoznavali rastline dobrega počutja ter koristi sajenja visokih gredic. V dar so prejeli sončnična semena. Vsa ta svetovanja so bila organizirana v obliki strokovnih dogodkov.

MOV je letos praznovala 55 let in v ta namen smo zasadili Češnjev drevored in uglasbili Kajuhovo pesem 'Češnjev cvet'. Povabili smo tudi slavnega kuharja Boruta Jovana, da nam je pripravil novo velenjsko sladico – iz sončničnih semen seveda. In da ne pozabim, bila je odlična!

Zanimiv del PU je bila razstava 'Svetilniki znanja' z več kot 1.000 izdelki, ki smo jih prispevale vse organizacije, ki se v Velenju ukvarjamo z izobraževanjem. Simbolično smo povezali vrtce, šole, Šolski center Velenje, Univerzo za tretje življenjsko obdobje, Mladinski center, Knjižnico Velenje, Center za vzgojo, izobraževanje in usposabljanje in seveda udeležence AZ LUV. Naša sodelavka in bivša direktorica, Mirjana Šibanc, tudi letošnja dobitnica priznanja ACS, je narisala največji svetilnik, ki ponazarja ovire, ki jih udeleženci srečujejo na poti do zmage. Razstava se je razprostirala na travniku ob AZ LUV. Ljudje so se z veseljem sprehodili mimo slik, otroci pa so igrivo iskali svoja likovna dela. Ves čas Parade so se na odru odvijali nastopi plesnih šol in Glasbene šole Velenje. Zaključek naše PU so popestrili fantje iz Šaleškega študentskega okteta s krajšim koncertom.

Odzivi obiskovalcev so bili zelo pozitivni. Veseli nas, da smo uspeli pripeljati PU tudi v Velenje. Vsekakor imamo že danes poln koš idej za prihodnje leto. Ne dvomimo, da bomo tudi v prihodnje dobili vso podporo in motivacijo ACS in čudovite ekipe TVU. Do snidenja v 2015!

Vesna Elsner, AZ LU Velenje

PU v Kopru

Nosilna ustanova: **Ljudska univerza Koper / Università popolare Capodistria**

Koordinatorici: **Alenka Grželj in Kristina Udovič Kocjančič**

Nekaj poudarkov (<http://tvu.acs.si/paradaucenja/koper>):

- predstavitve na stojnicah,
- delavnice in svetovalna dejavnost,
- strokovni dogodek 'Uvod v aktivnosti in terapijo s pomočjo živali',
- odrski nastop pevcev Studia Cantica.

Število partnerjev: **31 ustanov**

Število obiskovalcev: **okrog 250**

Utrinki: <http://youtu.be/v7WLzTAo-Aw>

Brezplačno svetovanje za kariero in izobraževanje, praktične demonstracije, kuhanje, ličenje, kratki računalniški tečaji, izdelovanje lutk, pripovedovanje pravljic, petje in ples ... – v enem dnevu in na enem mestu! Vse to so lahko doživeli obiskovalci PU, ki jo je LU Koper pripravila v koprski Taverni.

PU je namenjena promociji učenja in izobraževanja za vse generacije ter priložnost za vse, da ponovno ali prvič spoznajo različne možnosti učenja na privlačen način.

Prav zato so se predstavile vse srednje poklicne šole z Obale, nekatere osnovne šole pa tudi Univerza na Primorskem, poleg teh pa še drugi ponudniki na Obali: nevladne organizacije, društva in zasebniki. Vsi so se predstavili s praktičnimi demonstracijami ali delavnicami. Teh je bilo več kot 40 in so bile namenjene prav vsem generacijam – od najmlajših do upokojencev.

Pomemben dejavnik pri odločanju za izobraževanje je tudi svetovanje. Prav zato so bili na koprski Paradi na enem mestu prisotni vsi najpomembnejši regijski ponudniki svetovanja za izobraževanje in kariero: Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše Koper, Karierni center Univerze na Primorskem, Regionalno svetovalno središče za odrasle ISIO Koper, CIPS Zavoda RS za zaposlovanje in Središče Rotunda, ki se ukvarja tudi z družinskim svetovanjem.

»Veseli smo, da je bil odziv šol in drugih organizacij za sodelovanje na Paradi tako dober in smo lahko na enem mestu zbrali vse te ponudnike izobraževanja. To je priložnost za vse obiskovalce, da se približajo učenju in izobraževanju na drugačen, neposreden način,« je povedala direktorica LU Koper, Alenka Grželj. PU na Obali ni prispevala le k popularizaciji in ozaveščanju o pomenu učenja ter mnogih priložnostih, ki jih ima lokalno prebivalstvo, temveč je pripomogla k povezovanju ponudnikov izobraževanja (formalnega in neformalnega). Ocenjujemo, da je lahko prav ta dogodek odskočna deska za vzpostavitev različnih oblik sodelovanja šol v regiji. To so nam potrdile številne spodbude sodelujočih organizacij o pripravljenosti sodelovanja v prihodnje.

Obalno PU je organizirala in koordinirala LU Koper. Poleg Evropske unije so del sredstev za organizacijo prireditve prispevali tudi Luka Koper iz sklada 'Živeti s pristaniščem', Mestna občina Koper in LU Koper sama. Medijski sponzor prireditve je bil Radio Capris, ki je poskrbel za izdatno promocijo v regiji. Častni pokrovitelj dogodka je bil župan Mestne občine Koper, Boris Popovič. Prisotne sta poleg direktorice LU Koper nagovorila tudi predstavnica ACS, mag. Zvonka Pangerc Pahernik, in podžupan MOK, Danijel Cep. Slednji je izrazil prepričanje, da živahen odziv in pestra ponudba kažeta na to, da si PU zasluži postati stalni dogodek za promocijo učenja na Obali.

Kristina Udovič Kocjančič, LU Koper

PU v Mariboru

Nosilna ustanova: **Andragoški zavod Maribor – Ljudska univerza**

Koordinatorici: **Irena Urankar in Neža Bojnec Naterer**

Slogan: *'Znanje za vse generacije'*

Nekaj poudarkov (<http://tvu.acs.si/paradaucenja/maribor>):

- predstavitev partnerjev na stojnicah,
- pozdravni nagovori predstavnikov vidnih ustanov,
- koncert Bilbi in drugi nastopi glasbenikov, pevcev in plesalcev,
- strokovni dogodek: pogovor s pisateljem Goranom Vojnovičem.

Število partnerjev: **25 ustanov**, 75 nastopajočih

Število obiskovalcev: **okrog 600**

Utrinki: http://youtu.be/BgfpPq_lqPM

Z veseljem smo se odzvali povabilu ACS za izvedbo PU v Mariboru. Motivirali so nas namreč prijetni spomini na nacionalno odprtje TVU 2008, ki smo ga v sodelovanju z ACS prav tako izvedli v štajerski prestolnici.

Festivalski del parade smo umestili v središče starega mesta, na Trg svobode, ki ga krasi spomenik NOB, t. i. Kodžak. Nahaja se tik ob Mariborskem mestnem gradu, le korak od Grajskega trga. Tukaj je zmeraj živahno dogajanje, tujci in domačini lahko obišejo sejme, prireditve, posedijo v kateri od številnih kavarn in pri tem uživajo v pestrem utripu mesta.

S PU smo obiskovalcem želeli ponuditi karseda pester izbor dejavnosti. Lahko so se preizkusili v polstenju, spoznali esperanto, skozi teleskop opazovali sonce in sončne pege, izdelali so si svojo družabno igro, preizkušali svoje znanje uporabe fotoaparata ipd. Obiskovalce smo želeli pritegniti tudi z zanimivim spremljevalnim programom. Zanj je v prvi vrsti poskrbela mariborska pevka Bilbi, ki je s svojim žametnim glasom privabljala radovedneže. Prava paša za oči pa so bile plesalke plesne hiše Zahir. Najprej se je predstavila

plesalka flamenka, nato pa so otroci in ženske zaplesali trebušni ples. Pika na i so bili otroci Srbskega kulturnega društva Maribor, ki so uprizorili folklorno točko 'Igre iz Užic'. Naj povemo, da je PU potekala pod častnim pokroviteljstvom župana MOM, dr. Andreja Fištravca, ki se je kljub številnim obveznostim prireditve udeležil.

Na strokovni del PU, ki je potekal isti dan popoldne na sedežu

zavoda, smo povabili mladega slovenskega pisatelja, režiserja, kolumnista in dvakratnega Kresnikovega nagrajenca, Gorana Vojnoviča. Njegova romana 'Čefurji raus' in 'Jugoslavija, moja dežela', se namreč dotikata ciljne skupine, s katero se srečujemo pri našem delu – priseljencev iz bivše Jugoslavije in migrantov. Njegova dela smo prebiralali tudi v našem bralnem študijskem krožku. Pogovor z njim nam je šel v slast kot jagode, ki so jih prejeli gostje in člani bralnega krožka. Vendar teh 'jagod' nismo pojedli, ampak nam ostajajo za spomin, podobno kot knjižna kazala, ki so jih izdelali člani rokodelskega študijskega krožka.

PU v Mariboru je v veliki meri prispevala k promociji učenja in prepoznavnosti TVU. Pod koordiniranjem AZM – LU se je v tem letu na 277 prireditvah TVU predstavljalo 48 izvajalcev iz Maribora in okolice.

Neža Bojnec Naterer, AZM – LU

PU v Postojni

Nosilna ustanova: **Zavod Znanje, OE Ljudska univerza Postojna**

Koordinatorice: **Tina Bazjako, Lea Poropat in Erika Švara**

Slogan: *'Znanje raste'*

Nekaj poudarkov (<http://tvu.acs.si/paradaucenja/postojna>):

- strokovni dogodek: omizje 'Učeča se družba v skrbi za naravo',
- dogajanje na stojnicah,
- pozdravni nagovori, glasbeno-plesni nastopi, podelitev nagrad,
- posaditev drevesa ob odprtju prenovljenega mestnega parka.

Število partnerjev: **35 ustanov**, 152 nastopajočih, 25 sodelujočih na strokovnem dogodku

Število obiskovalcev: **okrog 1.000**

Utrinki: www.youtube.com/watch?v=tytkY0DIDJo&sns=em

Postojnčani in obiskovalci iz drugih krajev v regiji smo se s PU na poseben način poklonili znanju in izobraževanju. Prireditev je z vrsto razstavljalcev in nastopajočih, na zabaven in privlačen način širila koncept vseživljenjskega učenja ter nagovarjala k medgeneracijskemu sodelovanju. Dogodek se je pričel s strokovnim delom, okroglo mizo, kjer so zanimivi gostje spregovorili o aktualni tematiki: 'Učeči se družbi v skrbi za naravo'. S tem so odprli pot razmišljanjem, kako spodbuditi formalno in neformalno izobraževalno sfero, da poišče in udejanji učinkovite prijeme za trajno varovanje okolja in ohranjanje narave,

prilagojene značilnostim in zahtevam sodobne družbe. Na voljo je [posnetek omizja](#).

V festivalskem delu Parade smo se prepustili kulturno razvedrilnemu programu na odru in pisanemu dogajanju na stojnicah znanja. Ob otvoritvi so s pozdravnimi nagovori prizadevanja PU javno podprli predstavniki različnih ustanov. V nadaljevanju so odrsko dogajanje oživili nastopajoči in odlično predstavili bogastvo znanja in veščin, ki ga premore naša regija. Od tistih najmlajših, ki so komaj prestopili vrata vrta, do onih, ki kljub letom ali težkim življenjskim preizkušnjam ostajajo mladi po srcu in se nikoli ne prenehajo učiti. Vsi so poželi aplavz in s tem

spodbudo za nadaljnji trud in delovanje. Hkrati so različne organizacije, društva in posamezniki sodelovali s prikazi na stojnicah, kjer so na najbolj neposreden, privlačen in interaktiven način v ustvarjalnih delavnicah, tematskih pogovorih in s predstavitvami predajali svoja spoznanja in spretnosti.

Pisano dogajanje sredi dopoldneva je ob slovesnem nagovoru župana občine Postojna, Jerneja Verbiča, dodatno popestrila uradna otvoritev prenovljenega

mestnega parka, na kateri je bilo kot simbol paradnega slogana *'Znanje raste'* posajeno drevo, za katerega upamo, da bo nadobudno raslo skupaj z znanjem v naši regiji. Dogodek je potrdil pomen in veliko moč sodelovanja različnih subjektov lokalne skupnosti. Pod območno koordinacijo LU Postojna in častnim pokroviteljstvom Občine Postojna smo se prizadevno in dobre volje povezali številni deležniki in uspeli v Postojni pripraviti praznik znanja. Za prve dokaze, da je bil uspešen, štejemo številne pohvale in pogosta vprašanja obiskovalcev, ali ga bomo naslednje leto ponovili.

Erika Švara, LU Postojna

PU v Ljubljani

Nosilna ustanova: **Mestna knjižnica Ljubljana** (v sodelovanju z ACS)

Koordinatorici: **Simona Šinko in Edita Flegar**

Slogan: *'Učenje za življenje'*

Nekaj poudarkov (<http://tvu.acs.si/paradaucenja/ljubljana>):

- glasbeni, plesni in športni nastopi na odru in pod njim,
- nagovori in video-predstavitve,
- predstavitve ustanov, društev in posameznikov na stojnicah,
- učne in ustvarjalne delavnice,
- strokovni del: skupni pristop MKL in ACS k izobraževanju odraslih v knjižnicah za [Pregled izobraževanja odraslih v Sloveniji – Kam po znanje?](#)

Število partnerjev: **50** iz Ljubljane in širše okolice

Število obiskovalcev: **okrog 2.500**

Utrinki: <http://youtu.be/bTXp9o7p-OY>

Ljubljanska PU je odslikala pestro dogajanje na področju vseživljenjskega učenja in izobraževanja v tej regiji. Udeležence smo navduševali s predstavitvami na stojnicah, odrskimi nastopi in delavnicami. Združili smo tradicionalna in moderna znanja: na eni strani predstavitev domačih obrti in ročnih spretnosti, ljudske glasbe in folklornih nastopov, na drugi pa sodobne tehnologije, kvadrokopterja, elektronskega avtomobila, bralnikov,

interaktivnega učenja, e-

knjig. Navduševale so tudi vsebine, kot so tuji jeziki, računalništvo, tehnika, varnost, različne obrti, duhovna rast in vrednote, matematika, glasba, šport, zdravje.

Predstavljene vsebine so bile namenjene vsem generacijam. Pisan je bil tudi nabor zbranih posameznikov in ustanov, ki so predstavili svoje dejavnosti: društva, javni zavodi, podjetja,

samostojni podjetniki, osnovne, srednje in višje šole, centri za izobraževanje odraslih, raziskovalne in razvojne ustanove, športna in kulturna društva ter knjižnice. Med predstavljenimi možnostmi so bile učenje za različne življenjske situacije, delo in poklice, zaposlitev in kariero, pa tudi prosti čas in osebno rast. S svojim delom smo pokazali, da je *učenje za življenje* raznoliko in pisano. Udeležencem smo predstavili paleto možnosti, da *postanejo* in vse življenje tudi *ostanejo* del učeče se družbe.

S pozdravnimi nagovori so prizadevanja za udejanjanje vseživljenjskega učenja javno podprli župan in pokrovitelj PU, Zoran Jankovič, direktorica MKL, mag. Jelka Gazvoda, direktor ACS, mag. Andrej Sotošek, Boštjan Zgonc iz MIZŠ ter Ramunas Kuncaitis iz EK.

S PU smo sodelujoči ponudniki vseživljenjskega učenja dopolnili mozaik izobraževalnih, promocijskih, informativno-svetovalnih in družabnih prireditev v okviru TVU 2014. Prešernov trg je bil poln obiskovalcev vseh starosti, ki so nasmejanih obrazov spremljali program na odru, se sprehajali med stojnicami ali pa ustvarjali na delavnicah. Odzivi obiskovalcev so bili zelo pozitivni. Njihovi zadovoljni obrazi, navdušeno ustvarjanje, zvedavi pogledi in izjave hvaležnosti so bili za vse, ki smo (so)ustvarjali ljubljansko PU, najboljša nagrada za vloženi trud. In ob zaključku se je slišalo: »Se vidimo na PU 2015!«

Simona Šinko, MKL

Druga prizorišča Parade učenja 2014

Koncept promocije izobraževanja odraslih in vseživljenjskega učenja z živahno, enodnevno festivalsko predstavitvijo deležnikov v lokalni skupnosti (s spremljajočim strokovnim dogodkom ter morebitnimi drugimi dejavnostmi) se je pod nazivom 'Parada učenja' dokazal že lani. O nadvse uspešnih izpeljavah v okviru TVU 2013 in v koordinaciji Ljudske univerze Nova Gorica, UPI – ljudske univerze Žalec, MOCIS centra za izobraževanje odraslih Slovenj Gradec, Ljudske univerze Jesenice, Razvojno izobraževalnega centra Novo mesto, Ljudske univerze Murska Sobota ter Kulturno turističnega rekreacijskega centra Radeče smo poročali v [E-biltenu PU 2013](#).

Šest od sedmih lanskih koordinatorjev PU se je letos odločilo, da Parade v svojih okoljih ponovno izpeljejo, saj jih je k temu zavezovalo tudi navdušenje njihovih partnerjev v lokalnem okolju. Tega so se lotili z lastnimi sredstvi oziroma v okviru projekta TVU, vendar so kljub večinoma skromnejši zasnovi in z manj denarja dosegli veliko odzivnost drugih ponudnikov vseživljenjskega učenja, pa tudi obiskovalcev. Ponovno so jih podprli župani, ponekod so nastopili tudi vidni govorniki z državne ravni. ACS je ta razvoj dogodkov sprejel z navdušenjem in tem PU nudil promocijsko in drugo podporo. V nadaljevanju so na kratko predstavljene.

Parade učenja 2014 (glej: ●)
<http://tvu.acs.si/paradaucenja/pu>

PU Jesenice
sreda, 14. maj
OO za TVU
Stara Sava

PU Slovenj Gradec
četrtek, 8. maj
MOCIS
Trg svobode

PU Maribor
sreda, 14. maj
AZM-LU
Trg svobode

PU Murska Sobota
petek, 16. maj
LUMS
Murska Sobota

PU Slovenska Bistrica
petek, 9. maj
LU Slovenska Bistrica
Trg svobode

PU Žalec
ponedeljek, 12. maj
UPI – LU Žalec
Podeželska tržnica

PU Radeče
nedelja, 1. junij
KTRC Radeče
ob Savi, Radeče

PU Novo mesto
junij
RIC Novo mesto
ploščad RIC

Parade učenja bodo izpeljali tudi lanski nosilci (glej: ●)
<http://tvu.acs.si/paradaucenja/drugi>

PU Škofja Loka
sobota, 10. maj
LU Škofja Loka
Mestni trg

PU Velenje
sobota, 10. maj
AZ LU Velenje
Titov trg

PU Ljubljana
sobota, 17. maj
MKL in ACS
Prešernov trg

PU Koper
torek, 13. maj
LU Koper
Taverna Koper

PU Postojna
petek, 16. maj
Zavod Znanje,
LU Postojna
mestni park

Slovenj Gradec, 8. maj 2014: Slovenjegraška PU je potekala vzporedno z nacionalnim odprtjem TVU 2014.

Na slikovitem Trgu svobode so ob 11. uri po zvočnih vibracijah gongov in 'Odi radosti' prireditve odprli slavnostni govorniki. Živahno dogajanje je potekalo vse do 17. ure. Na barvito opremljenih stojnicah se je predstavilo okrog 20 partnerjev, medtem ko so na odru nastopali učenci osnovnih in srednjih šol, udeleženci U3ŽO, ŠK, PUM in predstavniki starejše generacije. Poseben pečat so prireditvi dale izpovedi zglednih učečih se. Udeleženci so se opoldne, po uradnem odprtju PU, lahko sprehodili do Kulturnega doma, prizorišča nacionalnega odprtja TVU ter podelitve priznanj, in se v popoldanskem času vrnili.

Bernarda Mori Rudolf, MOCIS Slovenj Gradec

Žalec, 12. maj 2014: Na podlagi dobrih lanskoletnih izkušenj smo se za PU odločili tudi letos. Z njo smo želeli odpreti TVU še na lokalnem nivoju. K sodelovanju smo uspeli pritegniti sponzorje in lokalne organizacije, ki so se ljudem predstavile s pesmijo in plesom,

ustvarjalnimi delavnicami in razstavnimi gradivi. V obliki sejma smo jo izvedli na Podeželski tržnici v Žalcu, ta se je za en dan spremenila v stičišče različnih generacij, med katerimi se je znanje pretakalo v vse možne smeri – od starejših k mlajšim, od mlajših k mladim ... Sodelujoče nas je povezovala misel Winstona Churchilla, da »skrivnost uspeha v življenju ni v tem, da človek dela tisto, kar ljubi, temveč da ljubi tisto, kar dela.« Vabimo k ogledu [kratkega prispevka](#), ki ga je predvajala Savinjska televizija.

Mihaela Anclin, UPI – ljudska univerza Žalec

Jesenice, 14. maj 2014: Letošnja uspešno izvedena PU na Jesenicah je (tako kot že jeseniška Festival vseživljenjskega učenja 2012 in Parada učenja 2013) temeljila na partnerskem sodelovanju, saj je vključevala različne organizacije, od vrtcev do društev upokojencev, in s tem tudi vse generacije. Parade se je udeležilo več kot 500 udeležencev. Izdelovali so 'filcano' milo, nakit, kvačkali in vezli, se preizkusili v nordijski hoji in lokostrelstvu, v miselnih in didaktičnih igrah, kaligrafiji, uživali v plesnih, pevskih in glasbenih nastopih.

Odmevnost PU in zadovoljstvo sodelujočih nas zavezuje k izvedbi PU 2015, četrtega festivala učenja na Jesenicah.

Lea Zlodej, LU Jesenice

Murska Sobota, 23. maj 2014: Tega dne smo na široko odprli vrata na dvorišče LU Murska Sobota z željo, da obeležimo praznik vseživljenjskega učenja. Naše dvorišče je postalo pisano prizorišče različnih ponudnikov znanja, ki s svojimi izobraževalnimi, društvenimi, podjetniškimi in drugimi aktivnostmi spodbujajo učenje v skupnostih in opolnomočenje učečih se na raznih področjih življenja. V prijetnem druženju smo lahko spoznali 18 učnih zgodb, še več učnih priložnosti in ličnih izdelkov. PUM-ovci generacije 2013/14 so ujeli vzdušje na [videu](#), celotna PU pa je zabeležena v [foto-mozaiku](#).

Alojz Sraka, LU Murska Sobota

Radeče, 1. junij 2014: Po lanski nepozabni PU v hribih nad Radečami smo letos someščane povabili na obrežje Save. Parado učenja smo povezali z 'Dnevom Save', 'Dnevom učne poti Save', 'Dnevom radeških splavarjev' ter 'Dnevom društva lastnikov gozdov Sopota – Laško'. Med druženjem smo si ogledali nalaganje in licitacijo hlodov ter se s splavom spustili po reki. Tam smo prisluhnili predstavitvi zloženke ob 120-letnici smrti Mavricija Scheyerja, gozdarskega strokovnjaka in družbenega delavca v času gradnje železnega mostu čez Savo. Zloženka je nastala v ŠK 'Mauritius', zato je bilo veliko pozornosti namenjene vseživljenjskemu učenju, uživali pa smo tudi ob ljudski pesmi in plesu.

Marija Imperl, KTRC Radeče

Novo mesto, 19. junij 2014: Na PU 2014 smo privabili različne skupine obiskovalcev, ki so razvijali svojo ustvarjalnost. Njihovo radovednost smo vzbudili z zanimivimi predavanji in delavnicami, lutkovno predstavo, predstavili so se gasilci in reševalci. Podali smo se na Mesti lov na zaklad, na RIC PLAC-u oddajali in menjali izdelke, odprli slikarsko razstavo, skupaj zaplesali, s prostovoljci spoznavali Poljsko ... Bogatili smo strokovno znanje – partnerji projekta 'Splošno neformalno izobraževanje odraslih' (SNIO) so skupaj ovrednotili opravljeno delo. Več o PU v Novem mestu objavljamo na [spletni strani RIC Novo mesto](#).

Simona Pavlin, RIC Novo mesto

Video pove več

Izdaja video-publikacij je bila druga močna veja dejavnosti v projektu EPUO. Lani smo izdali tri, v letošnjem letu pa dodali zadnjo video-publikacijo. Ta sloni na tematiki učečih se skupnosti in zgodbah dobitnikov priznanj ACS.

Podprti z izkušnjami, pridobljenimi pri pripravi [video-portretov dobitnikov priznanj](#) za promocijo učenja in znanja ter tematskih filmov '[Zgledi vlečejo](#)', smo v projekt EPUO 2012–2014 vključili izdajo štirih video-publikacij. Z njimi domači in tuji javnosti predstavljamo strokovne dosežke, ki so zaživel v praksi ter spremenili življenja posameznikov in širših skupnosti. Izdelki so slovensko oziroma angleško podnaslovljeni. Na voljo so na [projektni spletni strani](#), natisnjeni pa v nakladi 200 izvodov. Vsebine se navezujejo na prednostna področja EPUO s posebnim poudarkom na posameznih aktualnih temah izobraževanja odraslih v Sloveniji. Predstavljeni so primeri povezovanja, sodelovanja in partnerstev med številnimi zainteresiranimi deležniki na lokalni ravni, nakazana pa je tudi njihova prenosljivost na druga vsebinska in geografska področja. Do konca leta 2013 smo pripravili tri filme, predstavljeni so v [E-biltenu PU 2013](#).

Video-produkcija v letu 2013

Tema: zagotavljanje kakovostnih storitev ponudnikov izobraževanja odraslih ter drugih mehanizmov, ki udeležencem, v tem primeru brezposelnim, omogočajo razvijanje novih spretnosti in znanj, potrebnih za prilagajanje zahtevam okolja. Programi: 'Oblikovalka tekstilnih izdelkov z elementi tradicionalne tekstilne dediščine', 'Družabnik/družabnica za starejše' in 'Ponudnik tradicionalnih izdelkov, pridelkov in storitev' Nosilki teme: dr. Tanja Možina in Jasmina Orešnik Cunja, ACS Koordinator: Darijan Novak, ACS Režija in kamera: Jure Plešec, Oblikovalnik Partnerji: LU Murska Sobota, ZIK Črnomelj, LU Ajdovščina ter drugi. Sodelujoči pričajo o zasnovi, pripravi in pilotnih izvedbah programov usposabljanja za brezposelne (2010 in 2011) projekta <i>Razvoj kakovosti izobraževalne ponudbe za brezposelne v izbranih regijah</i>. Dolžina: 27:18	Priložnosti so! Programi usposabljanja za brezposelne http://tvu.acs.si/paradaucenja/video1
Tema: zagotavljanje priložnosti odraslim, da razvijejo temeljne zmožnosti, znanja ter oblike pismenosti, krepitev medgeneracijskega sodelovanja in partnerstev na lokalni ravni, v tem primeru na podeželju, ter zagotavljanje kakovosti dela izobraževalcev odraslih in storitev ponudnikov izobraževanja odraslih. Program: 'Usposabljanje za življenjsko uspešnost – Izzivi podeželja' Nosilca teme: mag. Estera Možina in Manuel Kuran, ACS Koordinatorica: Ajda Turk, zunanja sodelavka ACS Režija in kamera: Jure Plešec, Oblikovalnik Partnerji: Posoški razvojni center (mag. Almira Pirih in Patricija Rejec) ter drugi. Sodelujoči pričajo o izpeljevanju programa <i>Usposabljanje za življenjsko uspešnost – Izzivi podeželja</i> v Posočju (v občinah Tolmin, Kobarid in Bovec). Dolžina: 21:24	Stkane zgodbe Podeželje kot priložnost za razvoj pismenosti in temeljnih zmožnosti http://tvu.acs.si/paradaucenja/video2
Tema: zagotavljanje vsestranskih in lahko dostopnih sistemov informiranja in svetovanja (pred, med in po izobraževanju) ter vrednotenja neformalnega in priložnostnega učenja. Dejavnost: 'Informiranje in svetovanje v izobraževanju odraslih – ISIO' (http://isio.acs.si) Nosilki teme: mag. Tanja Vilič Klenovšek in mag. Andreja Dobrovoljc, ACS Koordinator: Darijan Novak, ACS Režija in kamera: Jure Plešec, Oblikovalnik Partnerji: RIC Novo mesto, LU Murska Sobota, AZ LU Velenje ter drugi. Sodelujoči pričajo o delu v projektu <i>Informiranje in svetovanje v izobraževanju odraslih</i>, t.j. mreže slovenskih svetovalnih središč, svetovalk in svetovalcev v teh središčih, njihovih sodelavcev v lokalnih okoljih ter uporabnikov njihovih storitev. Dolžina: 22:52	Svetovanje za znanje Svetovalna podpora odraslim za izobraževanje in učenje http://tvu.acs.si/paradaucenja/video3

Nov video: Z roko v roki. Učenje v skupnosti za osebno in skupno dobro

Tema: skupnostno učenje ter vzajemno učenje in delovanje med skupnostjo in posamezniki, ki v njej živijo in delujejo; socialno vključevanje mladih, integracija priseljencev ob podpori lokalne skupnosti ter povezovanje na podeželju med različnimi deležniki (občani, občine, podjetniški centri, javni zavodi, društva). Glej [vložno knjižico](#).

Nosilci teme: Darijan Novak, mag. Zvonka Pangerc Pahernik, Mateja Pečar, vsi ACS, Slavica Borka Kucler, Ajda Turk, obe zunanji sodelavki ACS

Koordinatorica: Ajda Turk, zunanja sodelavka ACS

Režija in kamera: Jure Plešec, Oblikovalnik

Partnerji: KTRC Radeče, LU Radovljica, Občina Solčava, Center Rinka, ZIK Črnomelj

Dolžina: 28:27

Dostop: <http://tvu.acs.si/paradaucenja/video4>

Z roko v roki

Učenje v skupnosti za osebno in skupno dobro

<http://tvu.acs.si/paradaucenja/video4>

Na ACS že leta zasledujemo primere dobrih praks, kjer s skupnostnim učenjem prihaja do vzajemnega učenja in delovanja med skupnostjo in posamezniki, ki v njej živijo. Odločili smo se, da nekatere izmed njih predstavimo v četrtem filmu z naslovom '[Z roko v roki](#)'.

Najprej predstavljamo primer socialne vključenosti mladih v Radovljici. Gre za udeležence programa 'Projektno učenje za mlajše odrasle' (PUM), ki ob podpori mentoric sodelujejo pri izvedbi različnih projektov v lokalni skupnosti. Ob tem razvijajo svoje talente in pozitivno samopodobo ter doživijo občutek pripadnosti.

Enako je pri prikazu zgodbe priseljencev iz Anglije, ki sta se uspešno vključila v okolje Bele krajine. Tam prihaja do vzajemnega učenja, ko se priseljenca učita od večinskega prebivalstva ter večinsko prebivalstvo od njiju.

V drugem delu poudarek dajemo samooskrbnosti in povezanosti z naravo ter med domačini. To pripadnost lokalni skupnosti živijo prebivalci občine Radeče ter občine Solčava. Med posamezniki, ki so se srečevali ob učnih in drugih dejavnostih, so se stkale trajne vezi ter skupna identiteta. Rezultati njihove vedoželjnosti in sodelovalnega učenja se kažejo v številnih izpeljanih projektih, ki kažejo na soodgovornost do širše skupnosti ter naravne in kulturne dediščine.

Vsem zgodbam je skupno povezovanje ter močna vloga posameznikov, ki znajo pri ljudeh vzbuditi zaupanje. To so posamezniki, ki z znanjem, voljo in energijo pomagajo sestaviti celoto, da skupaj postajamo učeča se skupnost.

Ajda Turk, zunanja sodelavka ACS

Priložnost za premierno predstavitev

[Andragoški kolokvij](#) (AK) je osrednji strokovni dogodek TVU na državni ravni, na katerem strokovnjaki obravnavajo sodobno problematiko v izobraževanju odraslih. Letošnji, osemnajsti AK smo opredelili tudi kot mejnik v projektu EPUO in ga naslovili '*Učeče se skupnosti – praksa, pojmovanje, potenciali*'. Po eni strani smo ga namenili premierni projekciji filma '[Z roko v roki](#)', po drugi pa predstavitvi pojma in pojavnih oblik učečih se skupnosti.

TVU je letos štel nad 11.700 dogodkov, mnogi so potekali pod sloganom '*Učenje za življenje*' in so osvetljevali štiri ključne namene učenja: pridobivanje znanja, usposabljanje za delo, osebna rast ter sožitje in soustvarjanje v skupnostih. Veliko, a na kratko, o tem pove video '[Kaj obenem ...?](#)'.

Za namene AK smo slogan preoblikovali v '*Življenje kot učenje*' in s tem presegli pojem učenja kot nenehne priprave na življenje. Slednje smo opredelili kot neprestano gibanje k prepoznavanju in udejanjanju smisla, doseganju razumevanja in modrosti. Takšno pojmovanje učenja pa pomeni vzpostavljajanje drugačne kulture,

ki temelji na povezanosti v učeče se skupnosti različnih vrst. Kaj so učeče se skupnosti? Kako se kažejo? Zakaj se snujejo in kaj je njihov namen? To je le nekaj vprašanj, ki so se jih udeleženci kolokvija dotaknili.

Dogodek se je pričel s predvajanjem videa, sledilo pa je omizje z avtoricama, Slavico Borko Kucler in Ajdo Turk, ter nekaterimi protagonisti filma: dr. Markom Pavliho, Nastjo Merc in Jožetom Prahom (na sliki). Med drugim je bilo predstavljeno, kako je prišlo do zasnove filma, kaj so značilnosti holistične pedagogike, zakaj so mladi »izjemni ljudje z izjemnimi talenti« in na kakšen način se sami vključujejo v lokalne dejavnosti. Beseda je tekla tudi o pomenu stika z naravo in študijskih krožnih kot načinu povezovanja ljudi v lokalni skupnosti.

Udeleženci kolokvija, bilo jih je več kot 70, so v razpravi sodelovali s pobudami, mnenji in vprašanji, ki zadevajo učenje v skupnosti. V drugem delu AK so bili predstavljeni različni strokovni pogledi na učeče se skupnosti, nazadnje pa je bil govor o izzivih in potencialih za njihov razvoj. V tem delu smo prisluhnili tudi izkušnjam nosilcev letošnjih PU ter skupno ugotovili, da takšne manifestacije lahko spodbujajo razvoj učečih se skupnosti.

Podrobnosti o kolokviju so na voljo [tukaj](#), več o učečih se skupnostih pa v nadaljevanju.

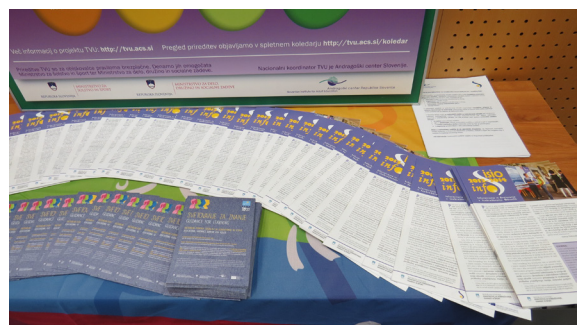
Mag. Zvonka Pangerc Pahernik, ACS, in Ajda Turk, zunanja sodelavka ACS

Širjenje video-vsebin

Vsaka od video-publikacij je doživela svoje premierno predvajanje v različnih okoljih. Film 'Priložnosti so!' so v februarju in marcu 2013 predstavili v lokalnih okoljih, kjer so bile posamezne zgodbe posnete – v Črnomlju, Murski Soboti in Ajdovščini. 'Stkane zgodbe' so si lahko prvi ogledali obiskovalci PU v Novi Gorici, maja 2013. Septembra, ob 'Dnevih svetovalnih središč', pa je na različnih krajih po Sloveniji sledil ogled filma 'Svetovanje za znanje'. Zadnji, četrti film v zbirki, 'Z roko v roki', pa smo javnosti predstavili na 18. AK v Ljubljani, maja 2014. Ljudje so jih sprejeli in prepoznali njihova sporočila.

O pomenu in vseprisotnosti izobraževanja odraslih in vseživljenjskega učenja ter o priložnostih, ki so ljudem na voljo, želimo ozaveščati čim širšo javnost (izobraževalce v najširšem pomenu besede in splošno javnost). Informacije o video-publikacijah smo zato poslali na več kot 1.000 elektronskih naslovov (knjižnicam, univerzam, društvom, mreži izobraževalcev odraslih idr.), se ob pomoči naših partnerjev povezali z lokalnimi televizijskimi postajami ter o vsebinah objavljali prispevke v različnih glasilih ter na spletnih straneh. Prepričani smo namreč, da se lahko gledalci preko gibljive slike lažje identificirajo s sporočili, prepoznajo priložnosti za osebno rast, delo, poklicni razvoj ter prispevek k svoji lokalni ali tudi širši skupnosti.

Glavno sporočilo vseh filmov lahko strnemo v slogan: »Učenje je eden pomembnih dejavnikov za polnovredno življenje, ki nas bogati v vseh življenjskih obdobjih in za vse vloge, ki jih kot posamezniki prevzemamo.« Ker v sporočilo trdno verjamemo, si želimo, da povezave do filmov širite tudi sami.

Če ste med tistimi, ki ste si naše filme že pogledali, vas vabimo k izpolnitvi [spletnega vprašalnika](#). Vaše mnenje nam bo dragocen napotek pri podobnem delu v prihodnje.

Ajda Turk, zunanja sodelavka ACS

Učimo se skupaj

PU smo poimenovali tudi 'dnevi učečih se skupnosti', saj so odraz povezanosti in sodelovanja v posameznem okolju. V okviru projekta smo zato v prvem letu oblikovali začetno opredelitev takih skupnosti, letos pa jo preverjali in dodelali.

Parada učenja je ena od možnosti za spodbujanje učenja v skupnosti

Eden od ciljev projekta je bila tudi opredelitev učeče se skupnosti. Pozornost smo posvetili predvsem vprašanju, kaj danes slovenska javnost razume pod pojmom *skupnost* ter navezali to razumevanje na učenje. Na podlagi analize literature in po posebnih kriterijih izbranih primerov dobre prakse TVU smo najprej postavili začetno definicijo s petimi elementi, ki določajo skupnost (preteklost skupnosti, vizija njene prihodnosti, odnosi v njej, njena identiteta, prisotnost načrtnega učenja ter pobude/pretok idej). Podrobneje smo raziskali tri primere, primer občine, njenega krajana in voditelja ter primer interesne skupnosti (več na [spletni strani](#)).

Začetna opredelitev učeče se skupnosti: Učeča se skupnost so med seboj daljše časovno obdobje povezani ljudje, med katerimi so se z osebnimi stiki razvili posebni medsebojni odnosi, v katerih vsi vplivajo na odločitve in pravila delovanja skupnosti. Z učenjem, in sicer priložnostnim, neformalnim in formalnim (npr. ob druženju, v študijskih krožkih (ŠK) ali v šoli), se skupnost samouresničuje in med generacijami ohranja svojo skupno identiteto. Identiteta skupnosti vključuje ekonomski vidik (gospodarnost) in neekonomski vidik (solidarnost, prostovoljstvo, skupnostni simboli), ki morata biti uravnovežena, ker se le tako lahko uresničuje odgovornost do skupnosti in do virov za njeno preživetje. Skupna identiteta vključuje tako preteklost skupnosti (npr. zgodovinski spomin) kot njeno usmerjenost v prihodnost (skupna vizija).

Začetno opredelitev in njene elemente smo kabinetno in terensko testirali na primerih PU 2013 in 2014 ter skozi dokumentarni video '[Z roko v roki](#)', ki je nastal v sklopu tega projekta. Testiranje je potekalo dve leti in posebej intenzivno, terensko, v letu 2014 na sedmih lokacijah PU in na Karavani študijskih krožkov 2014 v Novem mestu. Naključno smo na teh prireditvah zbrali prek 200 izjav različnih generacij, obeh spolov in različnih družbenih položajev. Intervjuvali smo torej nosilce funkcij (direktorje sodelujočih ustanov, župane, predstavnike javnih ali civilnodružbenih ustanov) in tiste brez posebne institucionalne vloge (otroke, mimoidoče, zainteresirane), pri čemer smo zastavili naslednja vprašanja:

- Kaj vam pomeni beseda 'skupnost'?
- Ali sodelovanje v skupnosti zmanjša posameznikovo avtonomijo oziroma avtonomijo institucije?
- Kje in kako se je mogoče v skupnosti učiti?
- Ali se ljudje po Sloveniji v primerjavi s sosednjimi regijami / državami bolj ali manj 'skupnostno učijo'?

Začetna opredelitev učeče se skupnosti je bila z rezultati terenskega opazovanja nekoliko dopolnjena, ker smo ugotovili, da večina intervjuvanih udeležencev dogodkov opredeljuje skupnost skladno z literaturo ter v njej ne vidi omejevanja avtonomije posameznika oz. ustanove, ampak predvsem spodbudo in možnost medsebojnega pretoka, povezovanja, izmenjave informacij in znanj. Potrdili so se mnogi elementi skupnosti (učenje, pretok idej/pobud, časovna dimenzija), čeprav so različni intervjuvanci kot primer navajali različne ravni skupnosti (EU, država, šola, občina, kraj) ter časovno različne referenčne točke (nekdanja/sedanja država). Posplošitve terensko ugotovljenih rezultatov so zato kljub velikemu vzorcu težavne. Pokazala se je pestrost osebnih percepcij, tako so npr. nekateri navajali za prostor z več priložnostmi mesto, drugi pa so več priložnosti pripisovali podeželju.

Statistična reprezentativnost ni zagotovljena, vendar podatki pokrivajo celo Slovenijo in zelo raznolike ciljne skupine. V splošnem se zdi, da so v učenju v skupnosti bolj dejavne ženske. Parada učenja je le ena od možnosti za spodbujanje učenja v skupnosti, med ostalimi pa so bili večkrat omenjeni študijski krožki pa tudi obilje možnosti za priložnostno učenje. Med ustanovami so intervjuvanci izpostavljali zlasti knjižnice, društva in univerze za tretje življenjsko obdobje, med prireditvami pa sejmi. Le redki so razpolagali z mednarodnimi izkušnjami, nekaj posameznikov pa je bilo glede tega zelo izčrpnih.

Prvi poskusi dela s skupnostjo pod okriljem PU so nas tako spodbudili k razmišljanju o obstoju, delovanju in potrebah skupnosti ter predvsem potrebe po skupnostnem učenju. Letošnje utemeljitve, čemu je slednje sploh potrebno, kot so »da krožijo koristne informacije«, »da osmislimo svoj čas«, »da se mamofajn«, je pomembno dopolnil video 'Z roko v roki', v katerem sta primera iz Bele krajine in Solčave jasno pokazala, da je potrebna obojestranska potreba – potreba lokalne skupnosti in lokalnega ponudnika izobraževanja. Primer iz Radeč pa kaže, da gre v izobraževanju za kompleksno integrirano obliko delovanja, ki povezuje materialne in nematerialne, simbolne in celo medgeneracijske vidike (smo 'donirali les', se učili; »želimo biti celostni – enkratni – povezani – trajni«, »da spontano prenašamo iz roda v rod«).

Vse oblike spodbujanja skupnosti, ki jih je ACS že razvil (letna priznanja, neformalno učenje v obliki ŠK, PU) so se zato pokazale kot zelo utemeljene in hkrati potrebne načrtnjšega razvoja in analiz še zlasti, ker so skupnosti dinamične tvorbe, kontekst zanje pa je lahko zelo različen (šola, društvo, občina). Značilnosti in delovanje skupnosti bo zato potrebno še spoznavati, da bi lahko skupnostno učenje ponujali racionalno in prilagojeno specifičnim lokalnim potrebam.

Rezultat štirih metod analize je naslednja opredelitev skupnosti oziroma učeče se skupnosti:

Končna opredelitev učeče se skupnosti: Učeča se skupnost so med seboj daljše časovno obdobje povezani ljudje, med katerimi so se z osebnimi stiki razvili posebni medsebojni odnosi, v katerih vsi vplivajo na odločitve in pravila delovanja skupnosti.

Z učenjem, in sicer priložnostnim, neformalnim in formalnim (npr. ob druženju, v ŠK ali v šoli), se skupnost samouresničuje in med generacijami ohranja/nadgrajuje/prilagaja okoliščinam svojo skupno identiteto. Identiteta skupnosti vključuje:

- preteklost skupnosti (npr. zgodovinski spomin) kot njeno usmerjenost v prihodnost (skupna vizija),
- ekonomski vidik (gospodarnost) in neekonomski vidik (solidarnost, prostovoljstvo, skupnostni simboli).

Navedeni vidiki morajo biti uravnoteženi med seboj, ker se le tako lahko uresničuje odgovornost članov skupnosti in njene okolice do skupnosti in virov za njeno preživetje in blaginjo. Skupna identiteta vključuje tako preteklost skupnosti (npr. zgodovinski spomin) kot njeno usmerjenost v prihodnost (skupna vizija).

Dr. Nevenka Bogataj in Mateja Pečar, ACS

E-kotiček

Izbor in objava informacij o izobraževanju odraslih, podprtem s sodobnimi IK tehnologijami, je bila prav tako spremljajoča projektna dejavnost.

Zbirka informacij o e-izobraževanju

Spodbujanje ustvarjalnih učnih okolij sodi v četrto prednostno področje EPUO, njegov namen pa je zagotoviti širši dostop do izobraževanja in prožne ponudbe, s katero bi dosegli tudi nove ciljne skupine. E-kotiček smo zato razvili z namenom, da bi različnim ciljnim skupinam zagotavljali sistematično urejene in ažurne informacije o e-izobraževanju ter o vsebinsko povezanih temah.

Z namenom vključevanja relevantnih spletnih povezav s področja e-izobraževanja v e-kotiček smo spremljali novice mednarodnih organizacij s področja e-izobraževanja oziroma študija na daljavo (EDEN, ICDE, EADTU ipd.). Redno smo pregledovali tudi novice elektronskih revij (npr. Distance-Educator.com, Tech & Learning, Eduwire Daily Update, Digital Learning Environments ipd.) in spletnih portalov s področja e-izobraževanja oziroma uporabe sodobne IKT v izobraževanju (npr. Open Education Europa). Nanje smo se naročili prek e-pošte ali FB strani. Opravili smo selekcijo prejetih informacij (vsebin spletnih povezav, vključno z YouTube posnetki) in jih umestili v nabor spletnih povezav za e-kotiček.

Do konca avgusta 2014 je bilo v e-kotičku vnesenih in objavljenih več kot 530 spletnih povezav. Prikazane so po različnih vsebinskih sklopih in podsklopih, kot so: viri znanja oziroma spletni portali, mednarodne organizacije, elektronske revije, elektronske publikacije, pojmovniki in slovarji, konference, teoretični vidiki, menedžment, strateški vidiki, poslovni načrt, ekonomski vidiki, pedagoško-didaktični vidiki, kakovost, tehnološki vidiki, prosto-dostopni izobraževalni viri in množični odprti on-line programi, izobraževalni viri v slovenskem jeziku, strateški in zakonski dokumenti ter zanimive povezave ACS. Med slednjimi sta povezava na multimedijški portal ACS in na ponudbo programov e-izobraževanja in študija na daljavo v izobraževanju odraslih v Sloveniji. Zaradi omejenih finančnih sredstev e-kotiček za zdaj omogoča iskanje zelenih spletnih informacij in kontaktiranje sodelavke ACS, avtorice članka.

Mag. Margerita Zgajmajster, ACS

Sklepne misli

Učinki Parad učenja 2013 in 2014 so bistveno obogatili TVU in presegli naša pričakovanja. Prodorno in povezujoče so ti dogodki delovali v štirinajstih krajih po Sloveniji, na šestih lanskih prizoriščih so jih letos ponovili. Kako bo v prihodnje?

Veselim se uspehov, a ti zavezujejo

Spomnimo, da je bil izobraževanju odraslih v 'Resoluciji o prenovljenem EPUO' dodeljen vzdevek »najšibkejši člen v verigi vseživljenjskega učenja«. Verjamemo, da smo z našimi prizadevanji v projektu EPUO pokazali, da v slovenski stroki in praksi ni tako. Še več, s privlačnimi dogodki, izdelki ter navdušujočimi zgodbami smo izpostavili dosežke, opozorili na priložnosti ter potrdili povezovalno vlogo, ki jo nosilci izobraževanja odraslih v Sloveniji prevzemamo v lokalnih okoljih, pa tudi na državni ravni in v mednarodnem merilu. Verjamemo, da smo s skupnimi močmi in uveljavljenimi, pa tudi inovativnimi pristopi nagovorili veliko število ljudi. Med njimi so t. i. 'prepričani', udeleženci v različnih oblikah učenja in ustvarjanja, pa tudi tisti, ki so se jim ovire zdele nepremostljive. Morda smo jih opogumili in privabili.

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem, ki ste v teh dejavnostih sodelovali: nosilnim ustanovam PU v obeh letih, koordinatorjem in sodelavcem, številnim partnerskim ustanovam, skupinam in posameznikom, predstavnikom medijskih hiš in vsem, ki ste prispevali k uspešnosti, barvitosti in odmevnosti dogodkov PU ter k prodornosti in izraznosti video-publikacij. Zahvala gre tudi financerjem: Evropski komisiji, Direktoratu za izobraževanje in kulturo ter Izvršni agenciji za izobraževanje, avdiovizualne vsebine in kulturo, pa tudi MIZŠ ter MDDSZ za moralno

ter denarno podporo. PU so nedvomno naletele na posluš in odobravanje pri nosilcih odločanja na krajevni in državni ravni. V svojih nagovorih so potrdili pomen izobraževanja odraslih in medgeneracijskega učenja v skupnosti. Izpostavili so pomen koordinatorjev PU in njihovih partnerjev za razvoj lokalne skupnosti, priznali so vlogo ACS, nacionalnega koordinatorja PU.

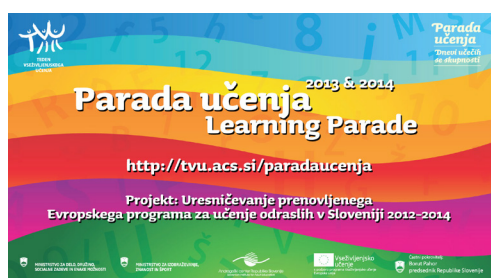
Seme je posejano v marsikateri glavi, srcu ..., a kako naprej?

Načrtujemo Parado učenja 2015

Navdušenje nad uspešnostjo in prepričanje nad koristnostjo PU sta jasna dokaza o pravilnosti tega pristopa k promociji izobraževanja odraslih in vseživljenjskega učenja. Z željo, da vključimo še nekatere predele Slovenije in koordinatorje TVU, ki tam delujejo, smo v novem projektu za uresničevanje EPUO 2014/2015 prijavi še izpeljavo tretje PU. Ta bo, tako kot njeni predhodnici, potekala v tesni navezi s TVU. Festival učenja se bo začel predvidoma v petek, 15. maja, z nacionalnim odprtjem v Črnomlju. Tedaj in v uradnem terminu TVU, tj. od 18. do 24. maja, bo na sedmih novih (predvidoma pa tudi na štirinajstih že uveljavljenih) prizoriščih po Sloveniji tekla tudi PU.

V tem in naslednjem letu bomo na ACS pripravili izhodišča za razvojni pogovor s koordinatorji TVU in PU, pa tudi financerji o umestitvi modela PU v konceptualno in finančno shemo TVU po letu 2015.

Vabimo vas, da najnovejše informacije o obeh projektih spremljate na spletnih straneh <http://tvu.acs.si> ter <http://tvu.acs.si/paradaucenja>.

Le še to: lanski foto-mozaike PU 2013, premierno prikazan na [Letnem posvetu o izobraževanju odraslih 2013](#), je letos doživel zelo domiselne replike na krajevni ravni, kjer so koordinatorji s podobnimi izdelki učinkovito dokumentirali njihove prireditve. Na voljo so na spletnih podstrane posameznih Parad.

Z letošnjim [povezovalnim foto-mozaiikom](#) smo s fotografijami iz prizorišč PU 2013 in 2014 ujeli barve, obraze, dogajanja ...

Naj vas navduši za soustvarjanje ali obisk Parade učenja 2015!

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik, vodja projekta, s projektnimi sodelavkami in sodelavci: Eriko Brenk, Nevenko Kocijančič, Darijanom Novakom, Matejo Pečar, Katarino Šešet, mag. Margerito Zgajmajster ter dr. Nevenko Bogataj in Marjetko Petelin Zadnik iz ACS, Davidom Fartkom, Slavico Borko Kucler, Francijem Lajovicem, Juretom Pleščem in Ajdo Turk, zunanji sodelavci ACS, ter mnogimi drugimi